

Full diocesà

15 de juny del 2014

p5 – Testimoni de dues missioneres vedrunes

p6 – Debat sacerdotal sobre la catequesi

Construint espais d'esperança

CARITAT 2014

viu senzillament perquè altres,
senzillament, puguin viure

Caritas
www.caritas.es

El Dia de la Caritat

S'acosta la diada de Corpus Christi, festivitat eucarística que té el seu vessant solidari amb la postulació del Dia de la Caritat. El dinamisme oblatiu de l'adoració a l'Eucaristia ens ha de portar sempre a pensar en el proïsme sofrent.

No hi ha oposició entre culte i solidaritat, entre evangelització i caritat. Benet XVI, en la seva primera encíclica, recorda que la missió de l'Església és integral, assegurant que la tasca caritativa i social es desenvolupa en les nostres comunitats amb la mateixa força que la predicació de la Paraula i la celebració litúrgica de la vida en Déu. El papa Francesc, recollint aquesta mateixa intuïció, va afirmar essent encara cardenal que «per a l'Església el servei de la caritat, igual que l'anunci de la Paraula i la celebració dels sacraments, és expressió irrenunciable de la pròpia essència».

Càritas és l'expressió de l'Església que vol multiplicar, en profunda unió amb el Crist eucarístic, les seves obres de misericòrdia. Càritas, amb els seus diferents programes i projectes, mira de reflectir la sensibilitat especial de Crist amb els germans sofrents, sols i necessitats. L'Eucaristia mai no es fa al marge de la situació dels pobres (cf. 1Co 11,17-22). La caritat cristiana té una força transformadora perquè brota de l'Eucaristia, que no és res més que Déu mateix que es dona en el sacrifici de l'altar.

«Jo sóc el Senyor, Déu compassiu i benigne»

Santíssima Trinitat / Cicle A

Lectura del llibre de l'Èxode

En aquells dies, Moisès es llevà a la matinada i pujà a la muntanya del Sinaí, tal com el Senyor li havia manat. Portava a les mans les dues tauletes de pedra. El Senyor baixà enmig del núvol i proclamà el seu nom. Moisès s'estigué allà amb ell. Llavors el Senyor passà davant d'ell tot cridant: «Jo sóc el Senyor, Déu compassiu i benigne, lent per al càstig, fidel en l'amor.» Moisès es prosternà tot seguit, l'adorà amb el front fins a terra, i digué: «Senyor, si m'heu concedit el vostre favor, vingueu vós mateix a acompanyar-nos. És veritat que és un poble rebel al jou, però vós ens perdonareu les culpes i els pecats, i fareu de nosaltres la vostra heretat.»

(34,4b-6.8-9)

Salm responsorial

Sou beneït, Senyor, Déu dels nostres pares.
Glòria i lloança per sempre.
(Salm 3)

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, estigueu contents, refermeu-vos, animeu-vos, viviu en pau i ben avinguts, i el Déu de l'amor i de la pau serà amb vosaltres. Saludeu-vos els uns als altres amb el bes de pau. Us saluda tot el poble sant.

Que la gràcia de Jesucrist, el Senyor, l'amor de Déu i el do de l'Esperit Sant siguin amb tots vosaltres.

(13,11-13)

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

Déu estima tant el món, que ha donat el seu fill únic, perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Déu envià el seu Fill al món no perquè el condemnés, sinó per salvar el món gràcies a ell.

Els qui creuen en ell, no seran condemnats. Els qui no creuen, ja han estat condemnats, per no haver cregut en el nom del Fill únic de Déu.

(3,16-18)

«Déu estima tant el món, que ha donat el seu fill únic, perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna»

La imatge

La Trinitat, un Déu que acompanya

Mn. Marc Majà i Guiu

Parlar de la Santíssima Trinitat ens resulta, gairebé sempre, abstracte i espès. Tanmateix, totes les lectures d'avui subratllen, sorprenentment, la proximitat de Déu: el Déu que passa davant de Moisès (lectura de l'Èxode), el Déu familiar dels pares (Salm), el Déu que està amb el poble creient (sant Pau als de Corint) i, finalment, el Déu que envia el seu Fill únic al món (evangelí de sant Joan).

I és que si el Déu cristià (el Déu de Jesús) és un Déu proper, això es deu precisament al fet que és un Déu Trinitat, és a dir, un sol Déu en tres persones.

En efecte, Déu Pare, en l'acte creador, posa en escena la criatura humana i, a més, s'hi compromet, hi estableix una aliança i li fa unes promeses. Déu Fill, que és la Paraula viva del Pare, suposa l'acompliment de les promeses: l'aproximació màxima, total, de Déu a les seves criatures.

Una aproximació que, essent una abraçada entre allò diví i allò humà, comporta la redempció definitiva de la criatura. Déu Esperit Sant, per últim, acompanya i estén a cada ésser humà (d'una forma més universal i, al mateix temps, més personal) la salvació guanyada per Crist.

Es pot dir que en el Déu Trinitat es fa realitat allò que Moisès havia demanat al Sinai: «Senyor, [...] veniu vós mateix a acompanyar-nos.» Moisès va posar el seu esforç (es llevà de matinada, pujà a la muntanya, prengué les taules dels manaments i, finalment, s'estigué a la presència de Déu), i, gràcies a això, visqué la trobada amb Déu.

Que el seu exemple ens esperoni a buscar Déu i seguir-lo.

El misteri de la Santíssima Trinitat

Tot el Nou Testament ens parla del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant per explicar l'acció salvadora i amorosa de Déu envers la humanitat. Ara bé, l'actuar de Déu respon a la seva manera de ser. Per això hem pogut entrellucar la seva intimitat. Déu s'ha manifestat, no com un ésser fred i solitari, sinó com una comunitat càlida de tres persones en la més perfecta unitat.

Oració a la Santíssima Trinitat, de sant Francesc de Sales

«Jo dedico i consagro a Déu tot el que hi ha en mi: la meva memòria i les meves accions a Déu Pare; el meu enteniment i les meves paraules a Déu Fill; la meva voluntat i els meus pensaments a Déu Esperit Sant; el meu cos, el meu cor, la meva llengua, els meus sentits i tots els meus dolors a la sacratíssima Humanitat de Jesucrist, que no dubtà a lliurar-se en mans dels pecadors i sofrir el turment de la creu.»

Agenda

Lit. hores: Setmana III

15 diumenge de la Santíssima Trinitat / Cicle A

—Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament, verge (1809-1865)
—Sant Guiu, màrtir (*303)
Éxode 34,4b-6.8-9 / Daniel 3,52-56 / 2 Corintis 13,11-13 / Joan 3,16-18

16 dilluns

—St. Quirze i Sta. Julita, màrtirs (s.IV)
1 Reis 21,1-16 / Salm 5 / Mateu 5,38-42

17 dimarts

—Sant Benvingut, religiós
—Sant Ismael (*326)
1 Reis 21,17-29 / Salm 50 / Mateu 5,43-48

18 dimecres

—Santa Edeltrudis, verge (640-679)
2 Reis 2,1.6-14 / Salm 30 / Mateu 6,1-6.16-18

19 dijous

—Sant Romuald, abat (ss X-XI)
—Sants Gervasi i Protasi, màrtirs (s.II)
Siràcida 48,1-15 / Salm 96 / Mateu 6,7-15

20 divendres

—Sant Silveri, papa (*537)
—Santa Florentina, verge (s.VI)
2 Reis 11,1-4.9-18.20 / Salm 131 / Mateu 6,19-23

21 dissabte

—St. Lluís Gonzaga, religiós (1521-1591)
—Sant Ramon de Roda, bisbe (*1126)
—Sant Raül, bisbe (*866)
2 Cròniques 24,17-25 / Salm 88 / Mateu 6,24-34

Crònica breu de la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Anoia-Segarra (III)

Joan Casas

El diumenge dia 23 de febrer, visita a Santa Magdalena de l'Astor i Segur. N'és rector Mn. Joan Sanglas. Fou una festa per al poble, amb més participants que habitants. Hi assistiren els qui en són fills i viuen a fora. Agraïments, ressopó i salutacions informals a tothom.

A la una del migdia el senyor bisbe era a Sant Martí Sesgueioles: «Tenim una església que és com una catedral», em digué un feligrès distingit. Ben decorada, amb un solemne baldaquí de columnes romanes. La coral cantà, molt acuradament, peces de Mons. Valentí Miserachs, mestre de capella de San-

ta Maria la Major de Roma, «fill il·lustre del poble», com diu una placa al peu de la porta del temple. Benedicció solemne amb el Santíssim Sagrament. Recepció a la sala dels baixos de l'ajuntament, gentilesa de l'alcalde. Converses animades sobre quan el poble tenia 800 habitants.

Sol esplèndid, anant a Pereres. Els germans de La Salle hi tenen un centre de formació i acolliment. Ens obsequiaren amb un magnífic dinar. Tot marxant visitarem malalts a domicili. Els avellaners començaven a poncellar. Ja la primavera intentava sorprendre'ns.

Sant Maure de Montbui

El dissabte dia 27, el senyor bisbe visita la realitat de Sant Maure, barri del municipi de Santa Margarida de Montbui, amb parròquia pròpia, acompanyat pel seu dinàmic rector, Mn. Josep M. Pujol. Pertot fou molt ben rebut, gràcies, certament, a la popularitat del mossèn i els seus quinze anys de dedicació a la gent del barri. Visita a l'escola pública García Lorca, clínica Sant Josep, escola Antoni Gaudí i IES Montbui, a diversos malalts i a l'alcalde.

A la tarda, reunió amb els col·laboradors parroquials. Aquesta trobada, amb una bona trentena de persones, fou de notable interès. Molt ben preparada. Les activitats pastorals omplien quatre folis plens de contingut pastoral i humà. Parlen del que han fet des de l'última visita del bisbe Romà, l'any 2009: els

programes anuals dels temps litúrgics, el seguiment del pla diocesà de pastoral, les misses familiars, les catequesis amb cinquanta infants (un 90% dels batejats), acolliment de preveres ruandesos (de qui Mn. Josep M. ha estat mestre ideal), visitadors de malalts, lectors litúrgics i grups particulars.

Als locals parroquials de Sant Maure s'hi reuneixen grups de catequesi, estudi de l'Evangeli, ACO, JOC, Càritas, Baula, Som Poble, ex-alcohòlics, Artesanas de Corazón, classes d'àrab, africans de Ghana i Guinea... Acaben amb un «no podem oblidar la mort de Josep M. Ibáñez, de l'Hospitalitat, director del rosari». «Un sant, era un sant», digué el senyor rector. Deixà un bon record a una parròquia modèlica de perifèria, com diria el papa Francesc.

«L'Àfrica és un conjunt de necessitats que no acaben mai»

Dolors Suriñach

Recentment he tingut el goig de reunir-me amb la germanes Josefina Roca, Núria Juventeny i Núria Solà, a la casa mare «Joaquima de Vedruna» de les germanes Carmelites de Vic.

50 anys de missió

La germana Josefina Roca, que va estar cinquanta anys de missionera a l'Àfrica, ens explica que, quan van arribar, van trobar una escola amb 900 alumnes i un hospital. La llengua era totalment diferent. Per posar un exemple, a l'escola, dels dinou mestres que hi havia només un sabia francès i els altres parlaven kikongo. És per això que de seguida van voler aprendre l'idioma tot i que hi havia molts dialectes diferents i era difícil. La germana Josefina Roca arribava per l'agost, i pel desembre feia la seva primera classe en kikongo. Allà les escoles eren molt pobres, la majoria de les classes eren fetes de palla i fang, només unes poques s'havien construït amb ciment.

Era una missió molt gran. De nord a sud, 120 km, i d'oest, 60 km. Juntament amb els Pares del Verb Diví, van crear nous sectors de població, on es construïren esglésies, escoles i centres de salut. Van dividir el territori en sectors i elles els visitaven cada tres o quatre mesos. Les prioritats eren la formació a tots nivells: intel·lectual, humà i cristià. Els nois que destacaven s'enviaven a la missió de Kinshasa, on podien continuar estudiant. Els alumnes feien 120 km

per anar a classe i tenien moltes ganes d'aprendre. Al cap de poc temps d'arribar tenien 200 noies en el catecumenat, és a dir, que es volien fer cristianes.

Dotze comunitats vedrunes a l'Àfrica

Les germanes que actualment estan en missió, Núria Juventeny i Núria Solà, em van explicar que a l'Àfrica encara queden moltes necessitats. Actualment les germanes Vedrunes hi tenen 12 comunitats diferents; 6 al Congo, 3 a Guinea Equatorial, 2 al Gabon i 1 al Togo. Les feines que fan són diverses i depenen del país on estan. També es dediquen a contribuir a la pastoral de les parròquies on resideixen, visitant els feligresos, fent catequesi, així com educació i sanitat.

Relleu amb religioses natives

Les missioneres procuren que totes les germanes del país estudiïn i es preparin per a afrontar responsabilitats de futur, ja que preveuen que, quan elles hauran de tornar per manca de salut o per jubilació, hauran de deixar pas a les germanes del país. Actualment ja tenen moltes germanes congolese i quatre d'elles dirigeixen les escoles. Al Congo hi ha noviciat; set novícies i sis postulants. Em quedo amb una de les frases que em van dir quan m'explicaven algunes de les experiències més dures: «L'Àfrica és un conjunt de necessitats que no acaben mai.»

Debat sacerdotal sobre el futur de la catequesi

F.X. Morell

Us oferim aquí les aportacions que es van fer en el col·loqui a partir de la ponència del bisbe Sebastià Taltavull, president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi, durant la matinal de preveres i diaques que va tenir lloc el 31 de març al Seminari Conciliar de Barcelona.

- Venim d'un temps en què vam posar l'interès en la «continuitat». Ara la preocupació més gran i també l'oportunitat és que «vinguin». Ha de ser l'ocasió i l'oportunitat per a fer-los propostes.
- Parlem de la iniciació cristiana i hauríem d'acabar abolint l'expressió «primera comunió».
- Es parla de processos i itineraris, però gairebé hem convertit la paraula «catequesi» en només la catequesi «inicial» i prou. Després del baptisme hi ha un temps de desert. No caldria potser accentuar el fet que l'inici de la catequesi està en el baptisme?
- No podem admetre que qualsevol cosa que fem sigui anomenada catequesi. No hem de retallar la catequesi, sinó intensificar-la. És un moment molt aprofitable la preparació dels nuvis, perquè actualment estan receptius.
- Cal treballar amb els pares, altrament perdem el temps. Hi ha un interès per la catequesi familiar, perquè els pares s'adonen que ells ja no tenen res per donar.
- La catequesi és un segon moment. La fe comença per un primer anunci, que no podem donar per suposat. Deixant ben entès que no s'exclou ningú, hi hauria d'haver un discerniment amb un cert efecte dissuasori.
- Parlem quasi sempre de baptisme i primera comunió, però hi ha també la confirmació. En aquests moments hi ha una total anarquia. S'imposa una seriosa reflexió. Alguns estan obsessionats per la baixada del nombre i fan el que sigui per mantenir-lo.
- La catequesi no es pot separar de l'evangelització, en el si d'una comunitat cristiana que ella mateixa és evangelitzadora. És necessari un «projecte» i que aquest projecte sigui «comú».
- Hi ha la lògica de la continuïtat amb el costum arrelat, i la lògica del nou procés catecumenal (Joaquim Cervera).
- La catequesi bàsica és la d'adults. Ens hi hem de tornar a centrar.
- És important poder acollir la gent en el moment o la situació en què es troben quan vénen. Tenim un procés planificat, però no hem d'oblidar que no tots estan en el mateix moment.
- Hi ha la qüestió de la relació entre parròquia i escoles. A les escoles religioses fan un treball autònom, sense que es coneguin els seus criteris doctrinals, a vegades discutibles.
- És freqüent que dels batejats només un 30% arribin a la primera comunió i, d'aquest, pràcticament ningú a la confirmació.
- Amb la catequesi de primera comunió sempre parlem de dos anys o dos cursos; en realitat no arriben a 60 hores. Abans de la catequesi, tal com ara la fem, hi hauria d'haver una realitat prèvia. Cal apostar per comunitats vives de fe.
- Pesa encara un silenci de quan es va fer el pas de «Amb nosaltres» cap al catecisme únic «Jesús és el Senyor».

L'article

Misèria i grandesa humanes

Ester Busquets i Alibés

El naufragi del creuer italià *Costa Concordia* davant l'illa del Giglio, l'any 2012, naufragi que va ocasionar la mort de trenta-dues persones, va ser notícia no solament per la tragèdia humana que representava, sinó també per l'actitud del seu capità, Francesco Schettino, que va abandonar la nau abans que es realitzés l'evacuació de tots els passatgers. Dos anys després hem tornat a presenciar un episodi semblant amb l'enfonsament del ferri *Sewol*, davant la costa sud-oest de Corea del Sud, amb 470 persones a bord. El capità, Lee Joon-seok, i la majoria de la tripulació també van abandonar l'embarcació abans del naufragi, amb centenars de passatgers atrapats, molts dels quals van morir més tard.

La reprovació o l'escàndol social envers l'actitud dels dos capitans és un signe molt bonic, per l'alçada moral en la qual ens situa, perquè expressa la sensibilitat que encara tenim davant la desgràcia dels altres. Commoure'ns davant el patiment aliè és la base de la civilització. Si es perd aquesta dimensió transcendent, el món es deshumanitza, i llavors és fàcil banalitzar-lo i convertir-lo en un infern.

Aquests fets, però, ens porten a mirar també l'altra cara de la moneda, que sovint oblidem. Tres membres del ferri *Sewol*, tots ells molt joves, han estat declarats màrtirs, perquè van donar la seva vida per salvar la d'altres mentre la nau s'estava enfonsant. Això és portar a l'extrem el que Jesús ens ensenya des de la creu: «per amor es dona la vida pels altres». L'actitud generosa d'aquests tres tripulants contrasta amb la dels capitans. L'enfonsament d'aquests dos vaixells, amb tantes vides en joc, és el reflex de la misèria i la grandesa humanes.

Tenim la tendència a llegir els fets com si no tinguessin res a veure, o poc a veure, amb la nostra vida

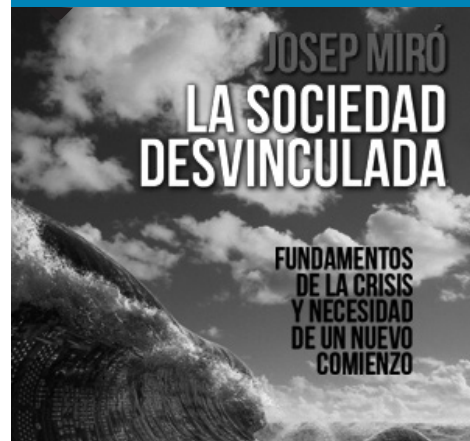
Massa sovint tenim tendència a llegir els fets com si no tinguessin res a veure, o poc a veure, amb la nostra vida. Segurament no ens trobarem davant una situació en la qual hàgim de salvar els passatgers d'un creuer que s'enfonsa, però cada dia, en la parcel·la de món que ens ha tocat de viure, hem de decidir si donem la mà als qui s'enfonsen per raons econòmiques, familiars, de salut... o bé si hi passem de llarg, i en aquesta presa de decisió escollim si estem al cantó dels qui ajuden o dels qui abandonen. És més, en aquesta elecció —els qui creiem en Jesucrist— és on ens juguem la fe, que és sobretot una qüestió de vida, d'amor.

El llibre

La sociedad desvinculada

Josep Miró i Ardèvol

Vivim una crisi, però ni ha estat la primera ni serà l'última. La frustració i la desesperança són tan generalitzades i profundes que resulta innocent pensar que van començar amb la crisi econòmica del 2008. Quina és la causa moral d'aquestes crisis? És la postmodernitat una denominació formal de la degradació dels vincles humans? Està tocada de mort la democràcia liberal? A dreta i esquerra els discursos estan esgotats. Aquest llibre proposa i aborda la teoria del vincle com el millor diagnòstic integral de la nostra societat. La naturalesa del vincle humà és fruit de la relació personal, el costum, la idea moral compartida, la història, la creença religiosa. És impossible el benestar amb la primacia absoluta de l'individu: es divideix i enfronta. L'autor proposa un nou començament. Josep Miró és un destacat seglar barceloní, membre del Consell Pontifici de Laics.

La vida contemplativa en la nova evangelització

Romà Casanova, bisbe de Vic

La Santíssima Trinitat és el misteri central de la fe i de la vida cristiana. La confessió d'un Déu u i tri, un sol Déu en la trinitat de persones, el Pare, el Fill i l'Esperit Sant, és un misteri profund que cap ment creada no pot descobrir per ella mateixa ni comprendre mai del tot. És el misteri d'un amor insondable, que al mateix temps es dona.

El diumenge en què l'Església contempla el misteri de la Trinitat santíssima, som convidats a posar la mirada agraïda en la vida contemplativa en el si de l'Església.

El Senyor suscita en el si de l'Església homes i dones que dediquin tota la seva vida a contemplar el misteri de Déu, que és amor, i la font de l'amor inesgotable a favor de la humanitat. Els monjos i monges contemplatius són els qui cerquen amb tot el cor el rostre de Déu i, amb la força de l'Esperit Sant, són els qui volen viure el que deia santa Teresa de Lisieux: «En el cor de l'Església, mare meva, jo seré l'amor» (Manuscrit B, 3v^o).

Necessitem la seva vida lliurada en la pregària

En aquests moments, el cor de l'Església bateja amb un nou ardor per portar l'Evangeli de Jesucrist a tots els homes, sense cap distinció. Ho fa, com ho ha fet sempre, en

els països de missió; però ara també cal fer-ho en els nostres països de tradició cristiana. Els contemplatius són els qui, en el mateix cor de l'Església, viuen aquesta necessitat urgent de l'evangelització. Un deixeble de Crist, com ens recorda moltes vegades el papa Francesc, és un missioner. Tots som deixebles missioners. També ho són, sense cap mena de dubte, els contemplatius.

A la nostra diòcesi tenim, gràcies a Déu, monestirs de vida contemplativa. Són aquelles dones que, sentint la crida de Déu a deixar-ho tot, s'han trobat amb el tot de l'amor de Déu i, en aquest amor, el tot del misteri de l'Església mare. A elles va la petició del bisbe, en nom de tota la diòcesi, que visquin amb fidelitat el do rebut en l'Església. Necessitem la seva vida lliurada en la pregària, la vida fraternal i el treball. Necessitem la seva santedat. I ho necessitem per a llançar-nos tots i cada un dels deixebles de Crist d'aquesta diòcesi a ser evangelitzadors. Us necessitem, germanes contemplatives, perquè sabem que esteu vivint, no pas en la rereguarda de l'aventura missionera, sinó en la primera línia de la lluita, que no és cap altra que el combat de la pregària. «La intercessió és com "llevat" en el si de la Trinitat... El cor de Déu es commou per la intercessió» (Francesc, *Evangelii gaudium*, 283).

